

RAPORT DE ANALIZĂ privind opțiunile școlare și profesionale ale elevilor clasei a VIII-a pentru anul școlar 2025-2026

1. Prezentare generală

Studiul privind opțiunile școlare și profesionale ale elevilor clasei a VIII-a din anul școlar în curs s-a efectuat în cadrul programului de informare și consiliere a carierei desfășurat la nivelul CJRAE Botoșani și a avut ca grup țintă cei **3832 elevi** din județul Botoșani, prezumați a absolvi clasa a VIII-a în luna iunie 2025.

Studiul a fost efectuat pe **70 de unități școlare** (22 de unități din mediul urban și 58 de unități din mediul rural). Acțiunea s-a realizat în perioada **februarie - martie 2025**.

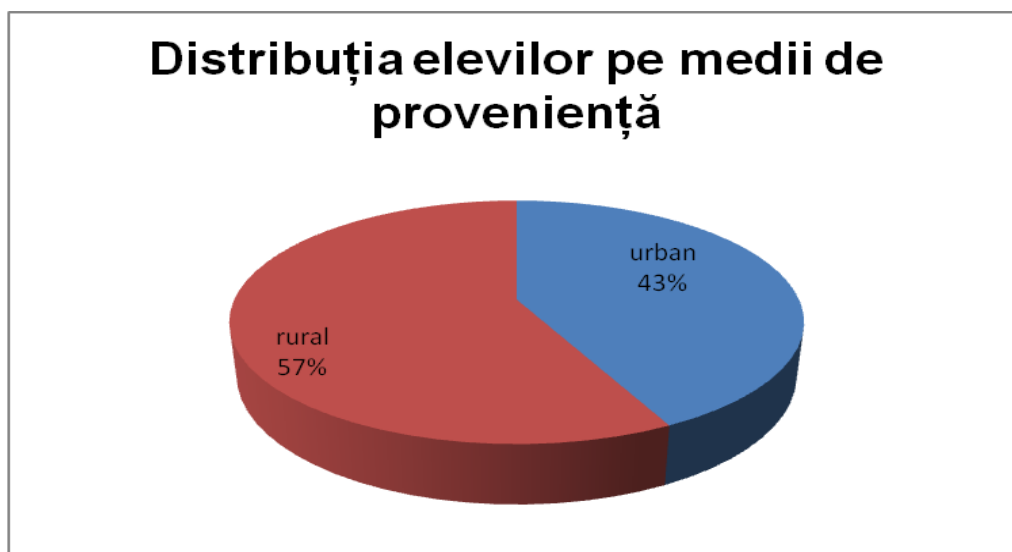
2. Obiectivul cercetării

Studiul opțiunilor școlare și profesionale a avut ca obiectiv identificarea intereselor profesionale și opțiunilor de școlarizare ale elevilor claselor a VIII-a, în vederea adaptării programului de informare și consiliere a carierei la nevoile acestora.

3. Metoda și instrumentul de investigare

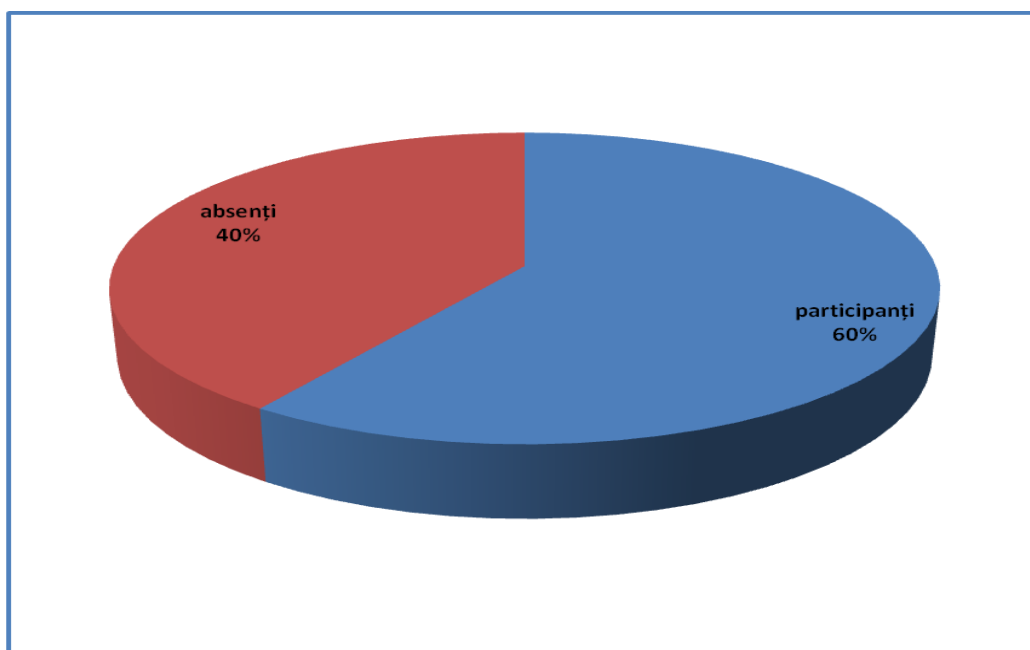
Metoda utilizată în realizarea studiului opțiunilor școlare și profesionale ale elevilor este *ancheta sociologică*. Instrumentul utilizat a fost *chestionarul*, care s-a administrat on line. Sarcina elevilor a fost de a consemna prima opțiune privind liceul/școala profesională, filiera, profilul sau domeniul ales. La completarea chestionarului au participat un număr de **2145 respondenți**.

Reprezentarea pe medii de proveniență a elevilor respondenți este următoarea: 43% elevi din mediul urban și 57% elevi din mediul rural (Grafic 1).

Grafic 1

Din totalul de **3832** elevi înscriși în clasa a VIII-a în anul școlar 2024-2025, conform situației furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Botoșani, au participat la ancheta sociologică un număr de **2145** elevi, adică 60% (Graficul 2).

Grafic 2

Structura chestionarului a urmărit evidențierea, într-un mod simplu, a următoarelor aspecte informaționale:

1. opțiunile elevilor privind filierele de școlarizare;
2. opțiunile elevilor privind profilurile de școlarizare;
3. opțiunile elevilor privind specializările și domeniile de școlarizare.

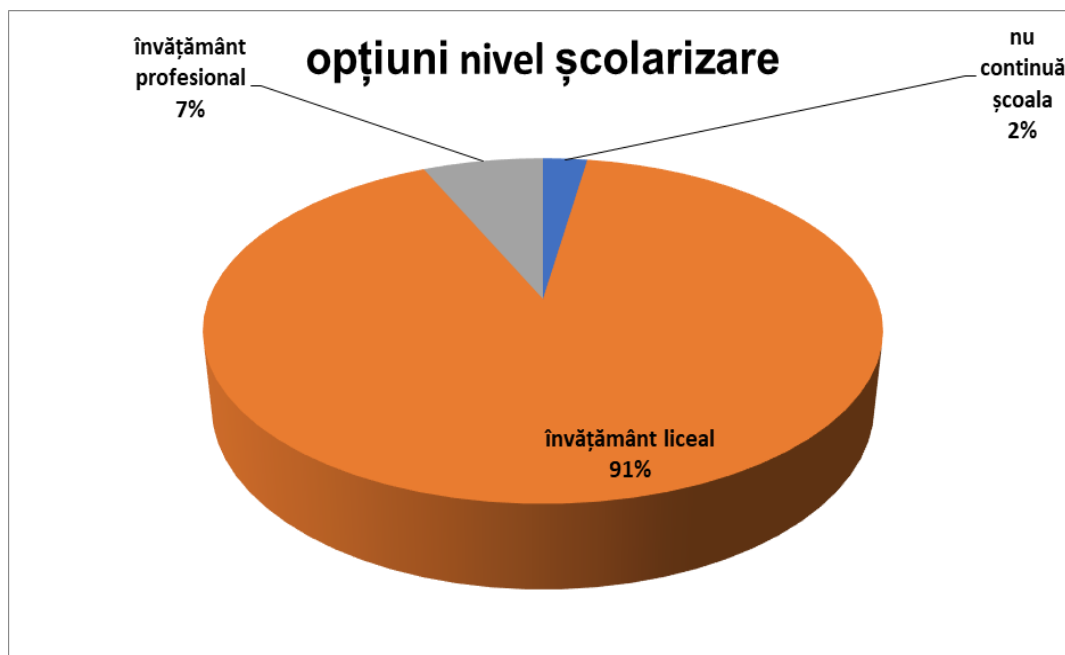
4. Analiza datelor

Răspunsurile participanților au fost centralizate într-o bază de date, a cărei analiză a scos în evidență următoarele aspecte:

- Este de subliniat faptul că nu toți participanții la ancheta sociologică își exprimă opțiunea de a continua studiile la liceu sau școală profesională (**1872** opțiuni - în rețeaua școlară a județului și 219 opțiuni pentru continuarea studiilor în alte județe), 2% dintre respondenți afirmându-și intenția de a părăsi sistemul educațional.

- Din datele rezultate din centralizarea răspunsurilor, se constată că **7% dintre opțiuni sunt îndreptate spre învățământ profesional**, restul de **93% spre învățământ liceal** (Graficul 3).

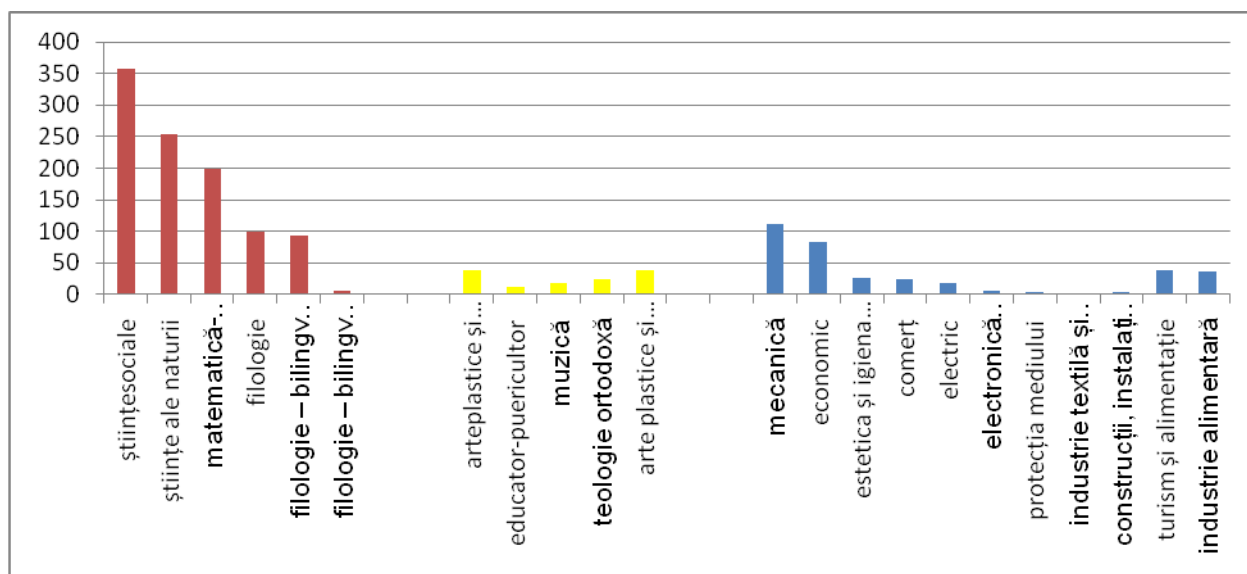
Raportul între opțiunile pentru liceu și opțiunile pentru școală profesională

Grafic 3

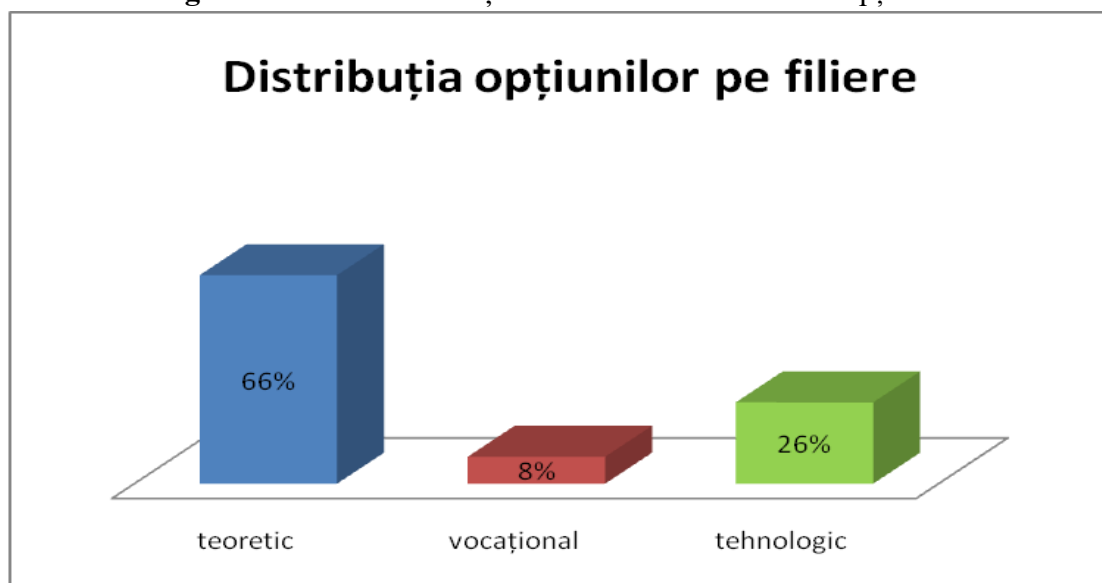
- Procentul celor care optează pentru școala profesională este mai mic față de cel exprimat în opțiunile elevilor din anii precedenți, care se menținea în jurul valorii de 20%. Numărul elevilor care optează pentru urmarea uneia dintre cele trei filiere liceale este de **1944**, dintre aceștia făcând parte și cei **219 elevi** care și-au exprimat intenția de a-și continua studiile în unități școlare din alte județe.

Distribuția detaliată pe filiere și specializări/domenii a opțiunilor celor **1944** respondenți care au ales traseul liceal este reprezentată în graficul 4:

Analiza pe filiere, profile, domenii a evidențiat următoarele:

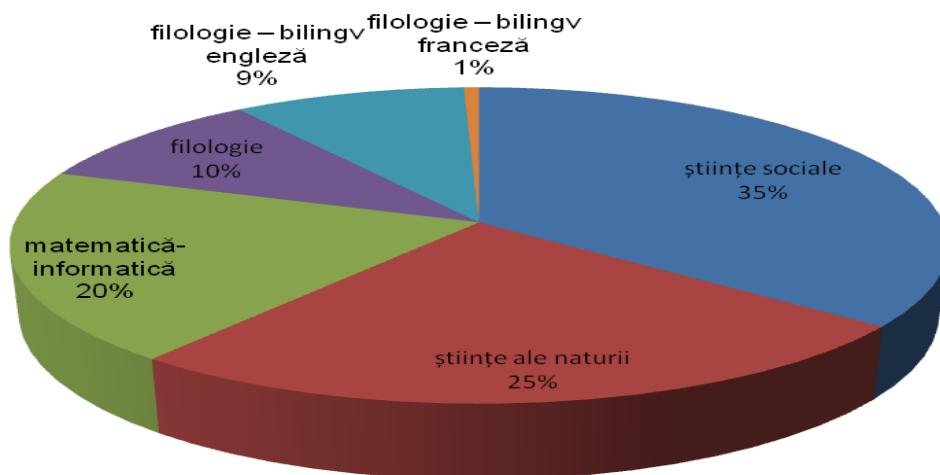
- Filiera cu cea mai mare frecvență de răspunsuri este **filiera teoretică** 66% opțiuni urmată de **filiera tehnologică** 26%. **Filiera vocațională** a întrunit 8% dintre opțiuni.

Grafic 5

- În cadrul **filierei teoretice**, pentru *profilul real* s-au înregistrat 45% dintre opțiuni, iar pentru *profilul uman* 55% dintre opțiuni.

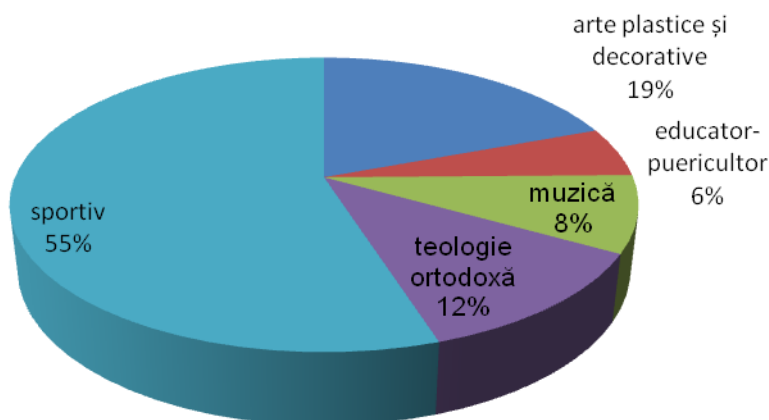
Distribuția opțiunilor în cadrul filierei teoretice

Grafic 6

- Distribuția alegerilor în cadrul **filierei vocaționale** se prezintă astfel: pe primul loc în opțiunile elevilor se află profilul *sportiv* cu 46%, urmat de profilul *arte plastice și decorative* cu 19% și *teologie ortodoxă* (12%).

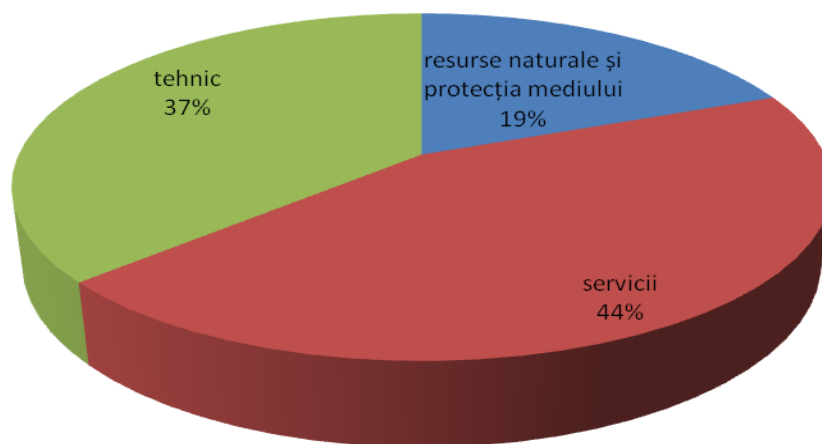
Distribuția opțiunilor în cadrul filierei vocaționale

Grafic 7

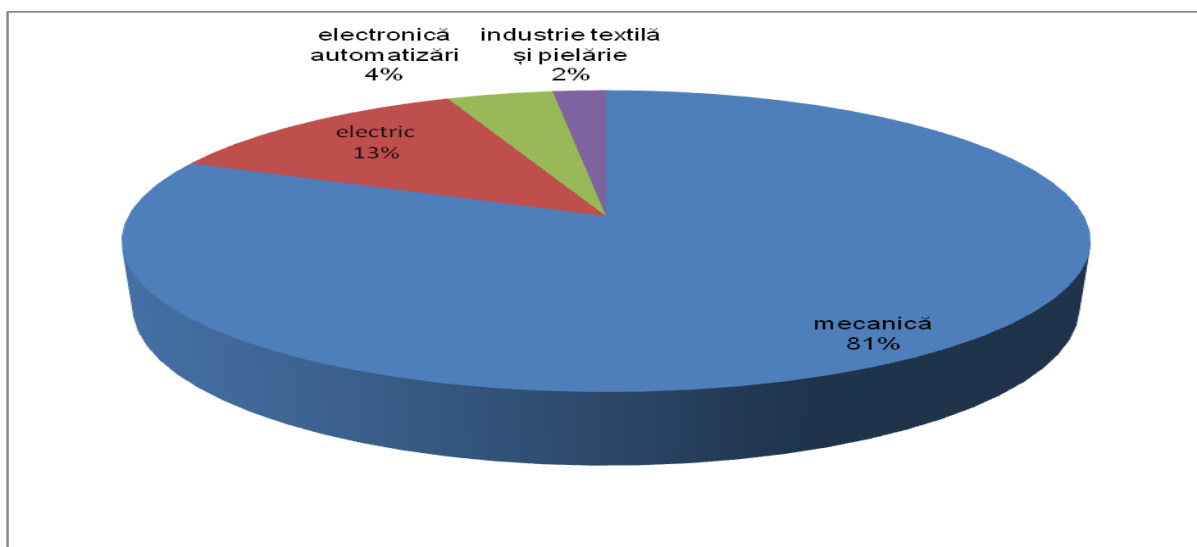
- Opțiunile elevilor în cadrul **filierei tehnologice** se prezintă astfel: 44% dintre respondenți optează pentru *profilul servicii*, 37% pentru *profilul tehnic* și 19% pentru *profilul resurse*.

Opțiunile elevilor în cadrul filierei tehnologice

Grafic 8

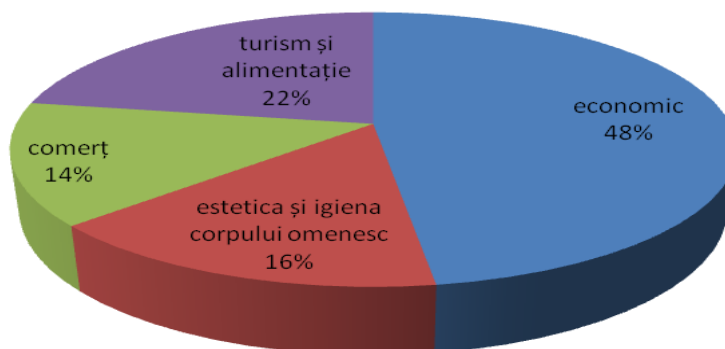
Distribuția pe domenii în cadrul **profilului tehnic** este următoarea:

Grafic 9

- Cel mai solicitat este domeniul *Mecanică*, cu 81% dintre opțiuni. Celelalte domenii din cadrul aceluiași profil întrunesc un număr mai mic de alegeri, fără modificări semnificative față de opțiunile înregistrate în anii precedenți.
- În cadrul **profilului servicii**, în topul preferințelor elevilor se situează domeniul *Economic* (48%), urmat de *Turism și alimentație* (22%). Preferințele pentru *Estetica și igiena corpului omenesc* și *Comerț* înregistrează 16%, respectiv 14% opțiuni în rândul elevilor.

Distribuția pe domenii în cadrul profilului *servicii*

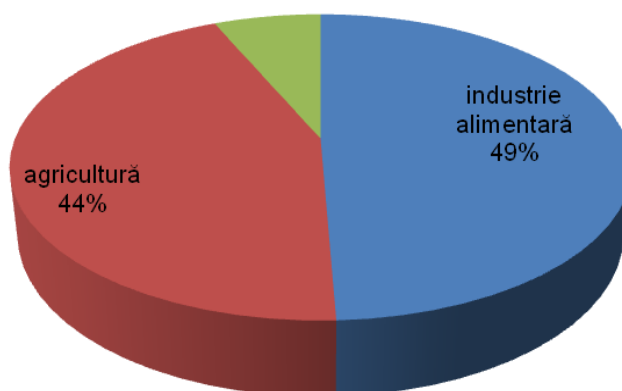

Grafic 10

- În cadrul **profilului resurse naturale și protecția mediului**, opțiunile elevilor se împart între Industrie alimentară (49%) și Agricultură (44%), pentru *Protecția mediului* optând 7% dintre respondenți.

Distribuția opțiunilor în cadrul profilului Resurse naturale și protecția mediului

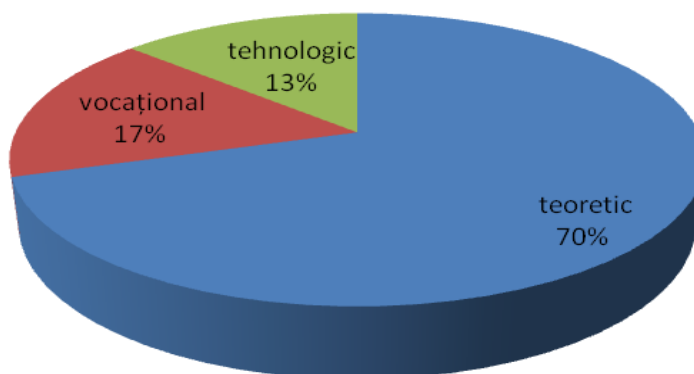
protecția mediului
7%

Grafic 11

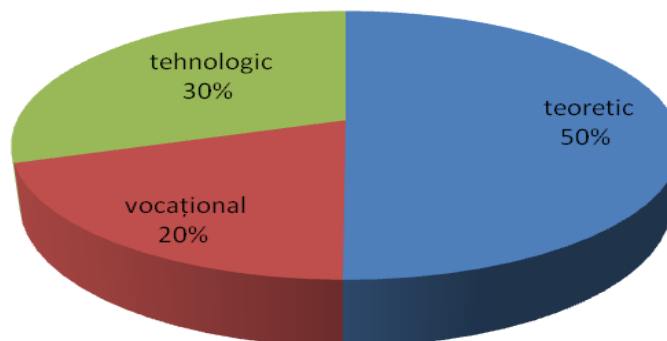
- Distribuția opțiunilor după mediul de proveniență ne arată că elevii din mediul urban aleg în special filiera teoretică urmată de cea vocațională, în timp ce elevii din mediul rural aleg cu preponderență filiera tehnologică și în al doilea rând filiera teoretică.

opțiunile elevilor din mediul urban

Grafic 12

opțiunile elevilor din mediul rural

Grafic 13

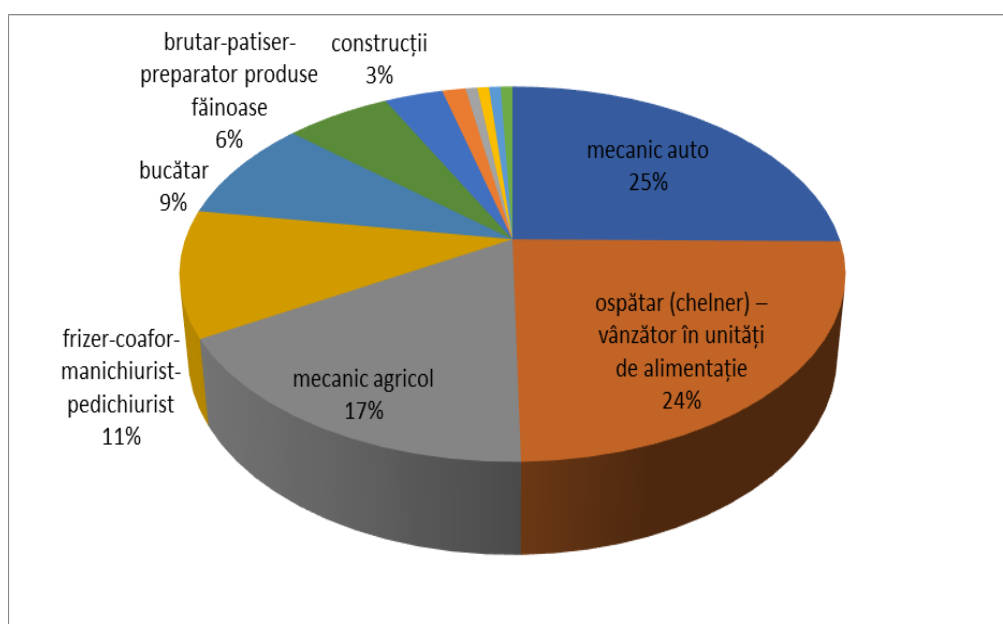
▪ Distribuția opțiunilor pe filiere în funcție de mediile de proveniență pune în evidență diferențe de cultură și nivel de aspirație între rural și urban. Astfel, în cazul opțiunilor exprimate de elevii din mediul urban, 70% sunt pentru filiera teoretică, față de 50% opțiuni ale elevilor din mediul rural. Diferențe semnificative se pot observa și în cazul filierei tehnologice unde elevii din mediul rural optează în 30% din cazuri, iar cei din mediul urban în 13%. Pentru filiera vocațională procentul este de 17% pentru mediul urban și 20% pentru elevii din mediul rural.

În ceea ce privește **învățământul profesional**, situația se prezintă astfel:

- Distribuția opțiunilor pentru domeniile din învățământul profesional prezintă mari

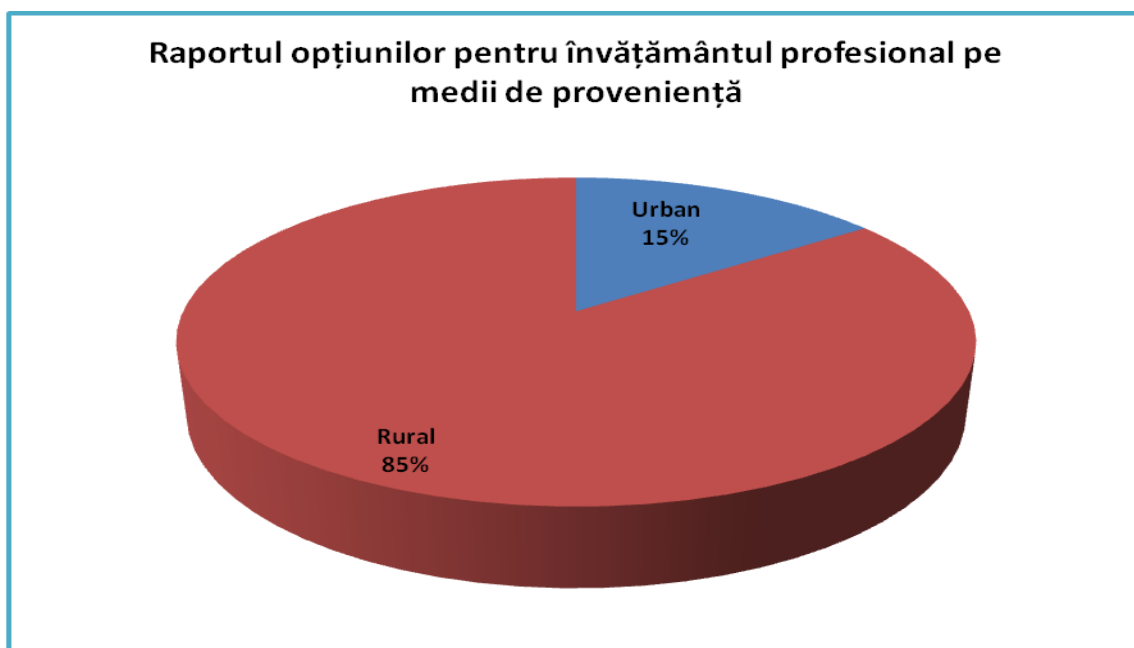
diferențe de la un domeniu la altul.

- Domeniul *mecanic* este predominant și în alegerile elevilor pentru învățământul profesional. Astfel, 42% dintre cei care au ales să urmeze un traseu de școlarizare în învățământul profesional au optat pentru acest domeniu. Opțiunea pentru *turism și alimentație publică* este exprimată de 24% dintre elevi, pentru *estetica și igiena corpului omenesc* – 11%, în timp ce pentru celelalte domenii (*agricultură, industrie textilă și pielărie, industrie alimentară, comerț, construcții și lucrări publice*) au fost exprimate între 1% și 5% dintre opțiuni.

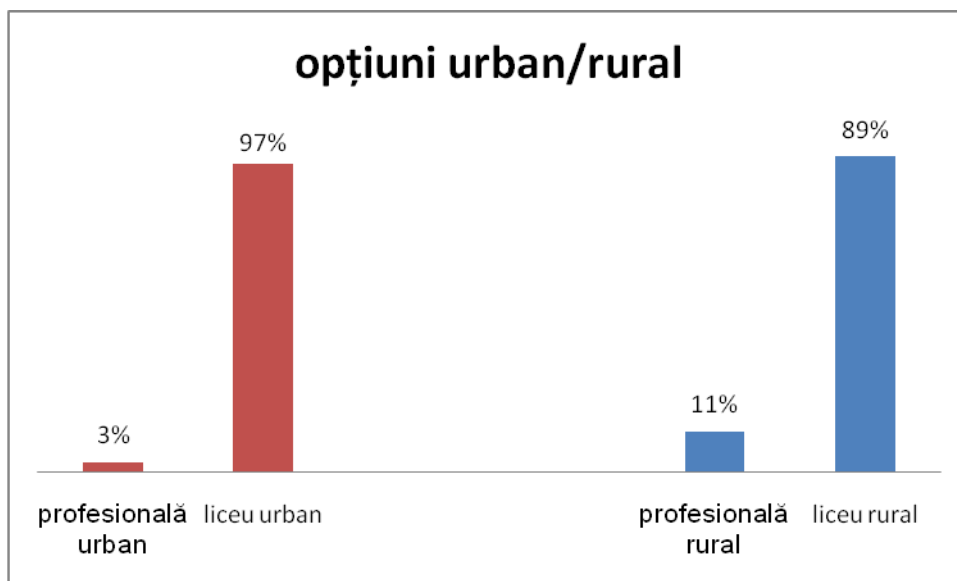
Grafic 14

Interesul pentru învățământul profesional este mult mai ridicat în rândul elevilor proveniți din mediul rural (85%), față de cei din mediul urban, care optează în proporție de 15% pentru acest tip de școlarizare. (Grafic 15)

Grafic 15

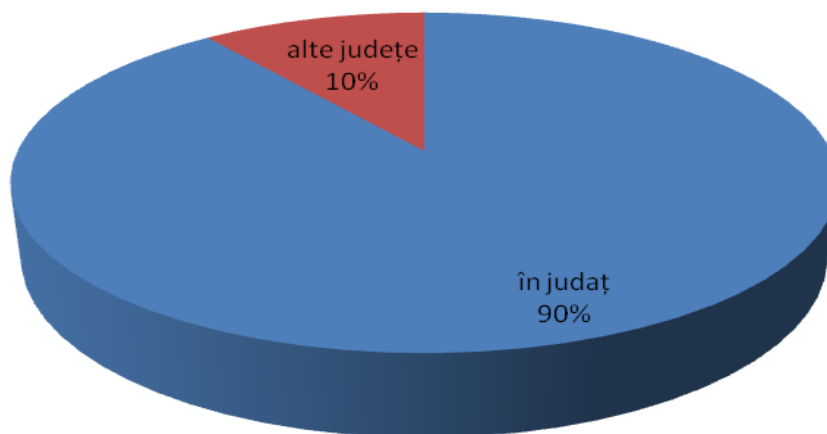
Din totalul opțiunilor exprimate de către elevii din mediul urban, 3% optează pentru învățământul profesional, restul de 97% exprimându-și interesul pentru continuarea studiilor în învățământul liceal. În mediul rural se observă un interes mai mare pentru învățământul profesional (11%). Discrepanța în cadrul mediilor rural-urban, la nivelul opțiunilor pentru cele două forme de învățământ atrage atenția asupra necesității asigurării, în mod real, de șanse egale și servicii corespunzătoare tuturor beneficiarilor.

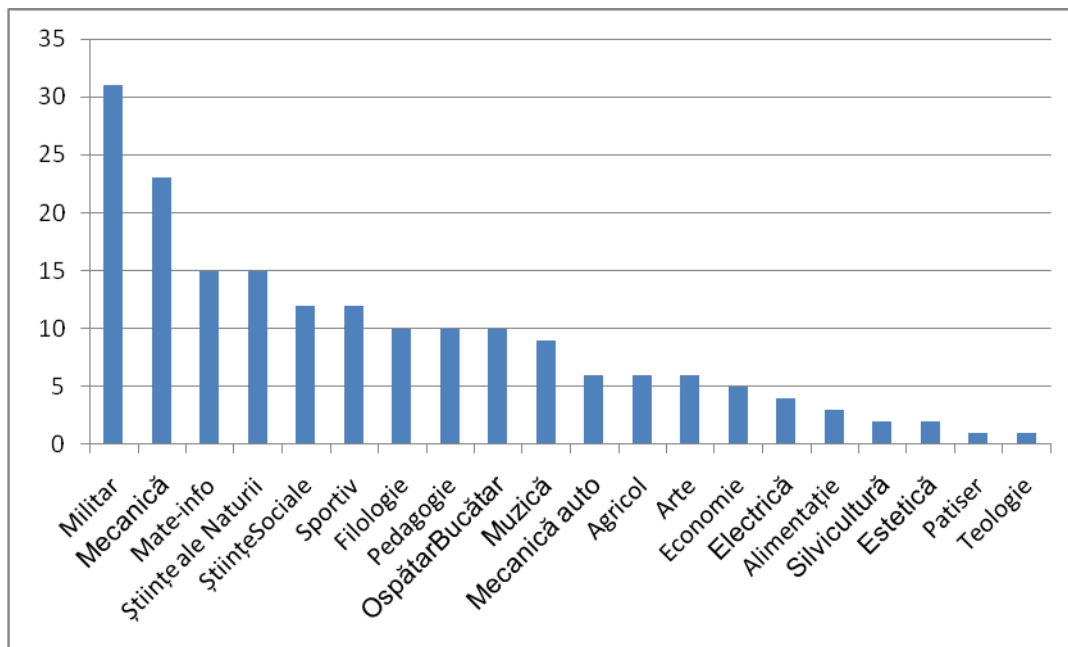
Grafic 16

Din totalul celor **2145** de elevi participanți la anchetă, **90%** și-au exprimat opțiunea privind continuarea studiilor în clasa a IX-a la unul din traseele de școlarizare existente în județul Botoșani, iar **10 %** în alte județe.

opțiuni pentru continuarea studiilor

Grafic 17

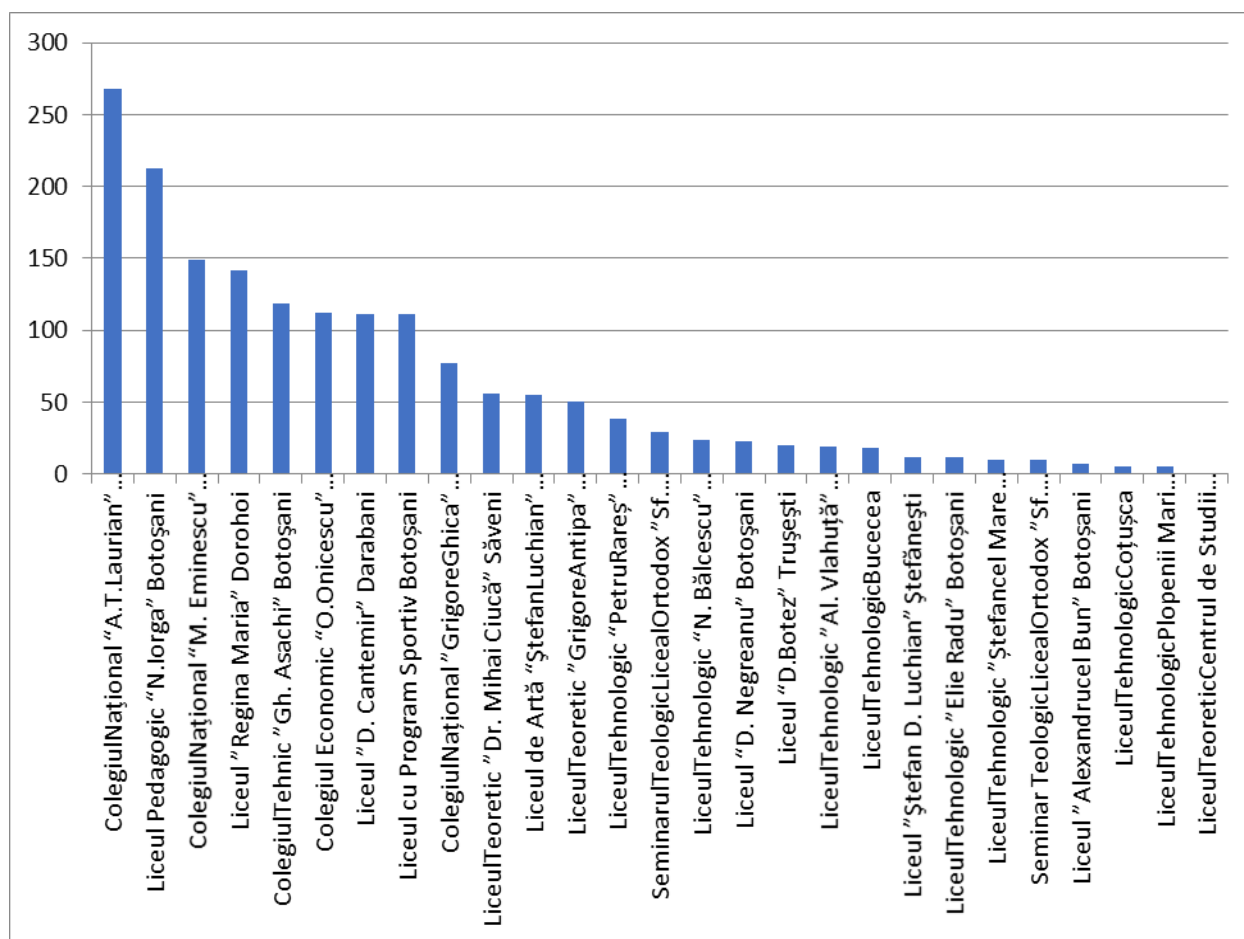
Grafic 18

Raportul opțiunilor pe medii de proveniență a deciziei de părăsire a județului

Cele mai multe opțiuni pentru continuarea studiilor în alte județe au fost exprimate de elevii din mediul rural, iar în cadrul acestora majoritatea aleg să continue studiile în județele învecinate (Suceava și Iași).

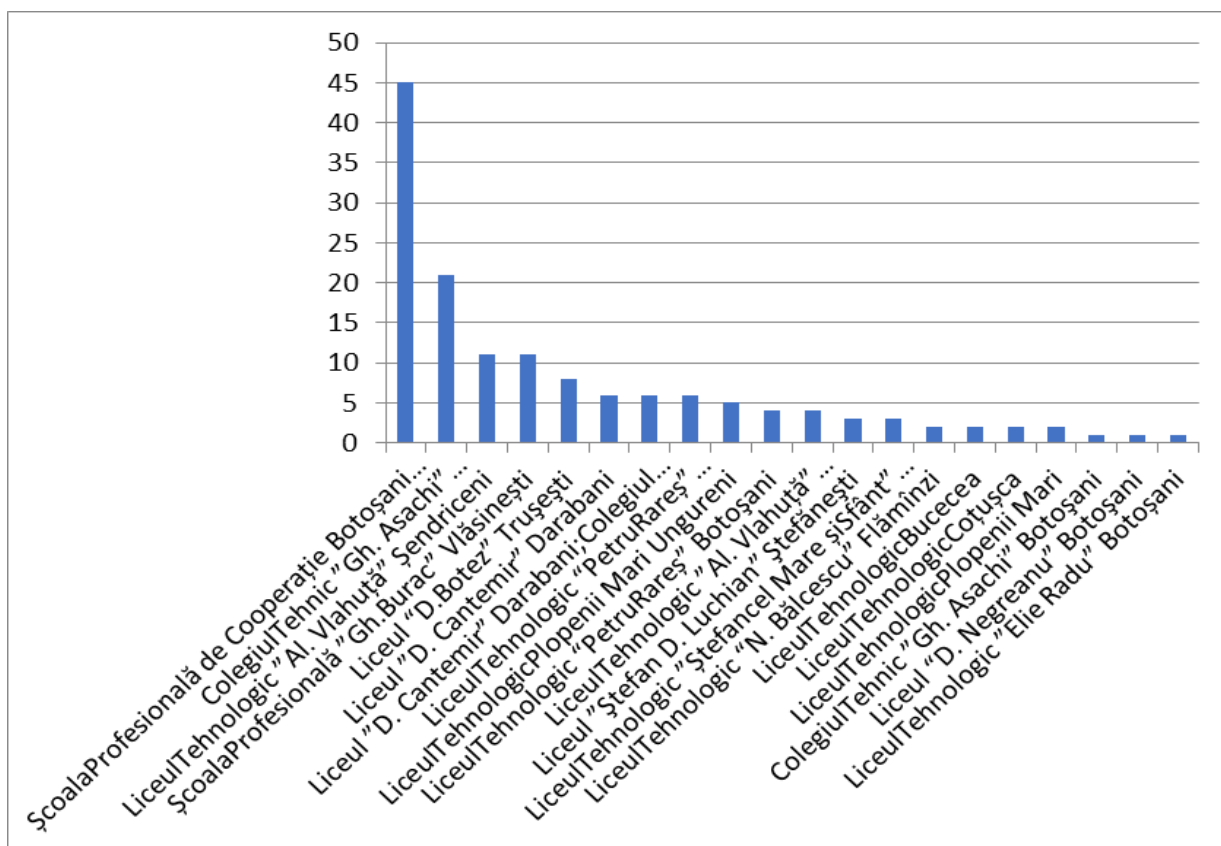
Ancheta sociologică ne oferă date importante privind unitățile școlare cele mai agreate sau mai puțin agreate. Pe primele locuri se află, ca și în anii anteriori, unități școlare care și-au câștigat notorietatea prin rezultate și oferta educațională mai atractivă. Aceste licee au șansa selecției între elevi cu rezultate bune și în consecință posibilitatea obținerii unor performanțe școlare mai înalte. Unitățile școlare cu cea mai scăzută căutare, aflate în ultima jumătate a tabelului, își vor acoperi numărul de locuri prin distribuirea făcută de computer, dintre elevii cu rezultate școlare mai slabe. Cu toate acestea, dacă gradul de atracție față de școala la care a fost repartizat este scăzut, integrarea elevului se va face mai greu sau deloc, existând riscul neintegrării elevului, abandonului sau apariției unui grad de insatisfacție sporit atât al său personal, al familiei sale, cât și al cadrelor didactice, determinând o scădere a performanțelor școlare și, în consecință, afectarea imaginii școlii, cu efect asupra ratingului de școală pentru viitor.

Ierarhia unităților școlare - liceu se prezintă conform graficului de mai jos:

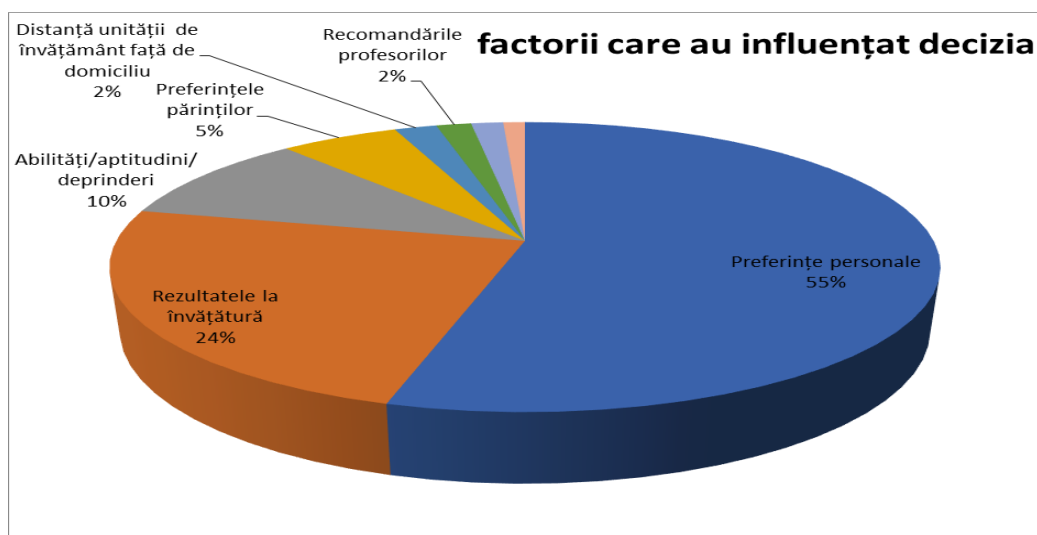
Grafic 19

În ceea ce privește **învățământul profesional**, ierarhia unităților școlare se prezintă conform graficului de mai jos (grafic 20):

Grafic 20

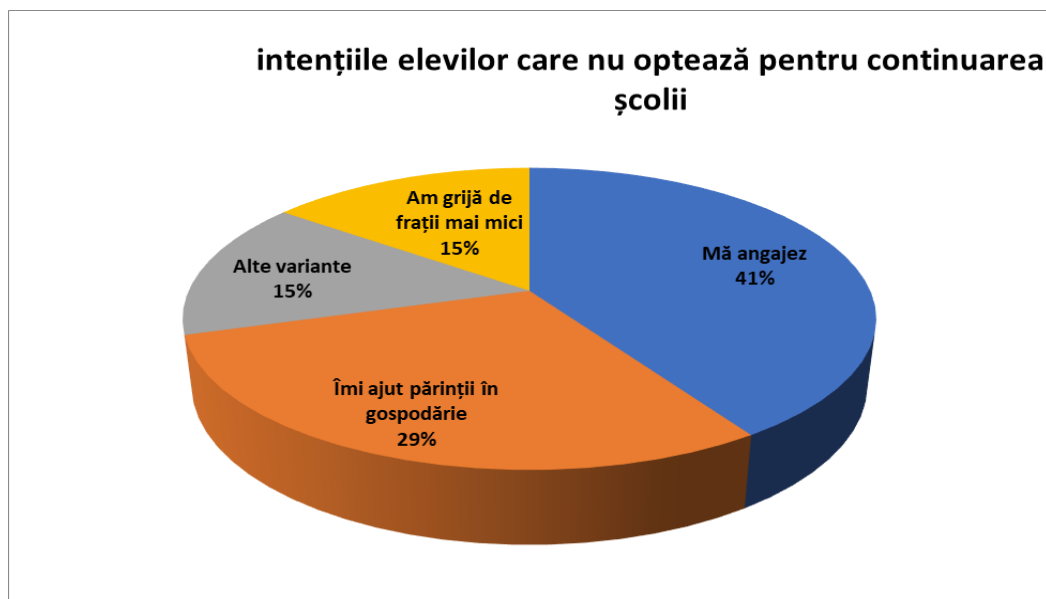
Referitor la factorii care au influențat decizia cu privire la ruta școlară pentru care optează, cel mai mare procent este reprezentat de preferințele personale ale elevilor (55%), urmat de rezultatele școlare obținute (24%) și aptitudinile pe care elevii consideră că le au (10%). (grafic 21)

Grafic 21

Elevii care și-au exprimat intenția de a părăsi sistemul educațional reprezintă aproximativ 2% din totalul celor care au participat la studiu; dintre aceștia, cei mai mulți sunt elevi proveniți din mediul rural.

Cel mai frecvent în intențiile elevilor care nu intenționează să continue școala apare găsirea unui loc de muncă, urmată de sprijinirea părinților în gospodărie.

Grafic 22

În urma analizei datelor culese cu privire la opțiunile școlare și profesionale ale elevilor clasei a VIII-a, putem face următoarele recomandări privind politicile educaționale locale în realizarea planului de școlarizare:

1. Intensificarea activității de informare și orientare cu privire la parcursurile școlare cele mai adecvate pentru integrarea optimă și rapidă pe piața muncii.
2. Corelarea ofertei educaționale a liceelor și școlilor profesionale din județ cu oferta de pe piața muncii.
3. Informarea unităților școlare liceale și profesionale care au întrunit cele mai puține alegeri pentru a a-și promova mai intens și eficient oferta educațională.
4. Informarea agenților economici asupra posibilităților de dezvoltare a afacerii prin încheierea unui parteneriat cu Inspectoratul Școlar pentru formarea forței de muncă prin învățământul dual.
5. Crearea condițiilor materiale și asigurarea logisticii necesare în scopul îmbunătățirii activităților de consiliere a carierei.
6. Implementarea unor programe de consiliere și orientare în carieră care să permită autocunoașterea propriului potențial și luarea de către elevi a unor decizii asumate.

Director,
Prof. Lupașcu Camelia Cătălina